

Na temelju članka IV4. a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na __. sjednici Zastupničkog doma, održanoj __. __. 2024. godine i na __. sjednici Doma naroda, održanoj __. __. 2024. godine, donijela je:

**ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA IZBORNOG ZAKONA
BOSNE I HERCEGOVINE**

Članak 1.

U Izbornom zakonu Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14, 31/16, 41/20, 38/22, 51/22 i 67/22), u Poglavlju 1 (Osnovne odredbe), u članku 1.1a iza točke 21) dodaje se nova točka 22) koja glasi:

„22) „Izborne tehnologije“ su skup informacijsko-komunikacijskih programa, informacijsko-komunikacijskih uređaja, metoda i postupaka koji se koriste u izbornom procesu te druga tehnička oprema.“

Članak 2.

U članku 1.6 stavak (1) mijenja se i glasi:

„(1) Nijedna osoba koja je osuđena od Međunarodnog suda za ratne zločine za bivšu Jugoslaviju i nijedna osoba koja je pod optužbom Suda, a koja se oglušila o poziv Suda da se pojavi pred Sudom, i nijedna osoba koja je osuđena od bilo kojeg suda izvan Bosne i Hercegovine ili od bilo kojeg suda u Bosni i Hercegovini koja su ista ili istovjetna sa kaznenim djelima iz glave XVII Kaznenog zakona Bosne i Hercegovine - Kaznena djela protiv čovječnosti i vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, br. 3/2003, 32/2003 – ispr., 37/2003, 54/2004, 61/2004, 30/2005, 53/2006, 55/2006, 8/2010, 47/2014, 22/2015, 40/2015, 35/2018, 46/2021, 31/2023 i 477/2023), i nijedna osoba koja je pod optužbom za ova kaznena djela, a koja se oglušila o poziv da se pojavi pred Sudom, ne može biti kandidat (pojam kandidat u smislu ovog Zakona odnosi se na osobe oba spola), niti imati bilo koju imenovanu, izbornu ni drugu javnu dužnost na teritoriju Bosne i Hercegovine.“

Članak 3.

U članku 1.8 stavak (1), iza riječi „službenici“, brišu se riječi „državni službenici“.

Članak 4.

Iza članka 1.8. dodaju se novi članci 1.8a, 1.8b i 1.8c koji glase:

„Članak 1.8a

(1) Osoba koja je izabrana u zakonodavno tijelo na bilo kojoj razini vlasti u Bosni i Hercegovini, za vrijeme trajanja mandata, može obnašati izvršnu funkciju, u skladu s člankom 1.8. Za vrijeme obnašanja izvršne funkcije mandat osobe u zakonodavnom tijelu miruje.

(2) Osoba koja je izabrana u zakonodavno tijelo na bilo kojoj razini vlasti u Bosni i Hercegovini, a na osnovu prethodnog mandata obavlja izvršnu funkciju i odluči da je nastavi, dužna je da svoj mandat u zakonodavnom tijelu stavi u mirovanje prije konstituirajuće sjednice zakonodavnog tijela u koje je izabrana, dok se druga osoba ne imenuje na istu izvršnu funkciju ili dok ne podnese ostavku.

(3) U razdoblju u kojem mandat miruje, mandat se dodjeljuje sljedećem kandidatu iste liste s koje je izabrana osoba s mandatom u mirovanju.

(4) Središnje izborno povjerenstvo BiH, u roku od trideset (30) dana od usvajanja ovog Zakona, će regulirati način ostvarivanja prava za osobe iz stavka (1) i (2) radi utvrđivanja mirovanja mandata.

Članak 1.8b

(1) Po prestanku obavljanja izvršne funkcije u skladu s člankom 1.8 stavak (1) i (2) ovog Zakona, izabrani član zakonodavnog tijela koji je stavio svoj mandat u mirovanje, može ponovno obavljati svoj mandat, pod uvjetom da podnese pismeni zahtjev Središnjem izbornom povjerenstvu BiH najkasnije u roku od osam (8) dana od dana prestanka vršenja izvršne funkcije.

(2) Mirovanje mandata, kao i mandat zamjenskog člana, prestaje petog dana od dana podnošenja pismenog zahtjeva.

Članak 1.8c

(1) Osoba koja je izabrana u zakonodavno tijelo, za vrijeme trajanja svog mandata, može svoj mandat staviti u mirovanje najviše jedan (1) put. Zahtjev za stavljanje mandata u mirovanje podnosi se u pisanoj formi Središnjem izbornom povjerenstvu BiH.

(2) Izuzetno od stavka (1) ovog članka, osoba koja je izabrana u zakonodavno tijelo, a koja je stavila svoj mandat u mirovanje u skladu s odredbama članka 1.8 stavak (2), može svoj mandat staviti u mirovanje još jedan puta.

Članak 5.

U članku 1.10 stavak (1) dodaje se nova točka 9. koja glasi:

„9. Izabranom članu tijela vlasti na svim razinama prestaje mandat prije isteka vremena na koje je izabran danom pravomoćnosti odluke Središnjeg izbornog povjerenstva BiH kojom je utvrđeno da izabrani zvaničnik nije postupio u skladu s odredbama članka 1.8a, 1.8b. 1.8c ili 1.9 Izbornog zakona BiH.“

Članak 6.

U članku 2.5, iza stavka (1) mijenjaju se stavovi (2), (3), (4), (5) i (6), te dodaju novi stavovi (7), (8) i (9) koji glase:

„(2) Kandidate za Središnje izorno povjerenstvo BiH zajednički predlažu članovi povjerenstva za izbor i imenovanje članova Središnjeg izbornog povjerenstva BiH. Povjerenstvo za izbor i imenovanje se formira najkasnije 120 dana prije isteka mandata članova Središnjeg izbornog povjerenstva BiH.

(3) Povjerenstvo za izbor i imenovanje članova Središnjeg izbornog povjerenstva BiH sastoji se od šest (6) članova i čine ga članovi kolegija oba doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

(4) Kandidat za Središnje izorno povjerenstvo BiH mora ispunjavati sljedeće uvjete:

- da je državljanin BiH sa prebivalištem u BiH,
- da ima najmanje deset godina radnog staža s visokom stručnom spremom,
- da nije otpušten iz državne službe kao rezultat stegovne mjere na bilo kojoj razini vlasti u Bosni i Hercegovini, u roku od tri godine prije dana objavljivanja upražnjenog mjesta - da se protiv njega ne vodi kazneni postupak,
- da nije osuđivan za kaznena djela,
- da nije obuhvaćen odredbom članka IX.1 Ustava Bosne i Hercegovine,
- da ima iskustvo u provođenju izbora i poznavanje izbornog procesa,
- da ne obnaša dužnost u tijelima političke stranke, udruge ili zaklade organizacijski ili

financijski povezanim s političkim strankama, te da nije uključen u aktivnosti političke stranke.

(5) Povjerenstvo za izbor i imenovanje članova Središnjeg izbornog povjerenstva BiH će usvojiti svoj Poslovnik o radu u kojem će, između ostalog, utvrditi potupak javnog natječaja i utvrđivanja rang-liste kandidata za imenovanje članova Središnjeg izbornog povjerenstva BiH koja se dostavlja Parlamentarnoj skupštini. Za utvrđivanje rang-liste kandidata, potrebno je pet glasova članova povjerenstva.

(6) Povjerenstvo za izbor i imenovanje članova Središnjeg izbornog povjerenstva BiH dužno je dostaviti rang-listu kandidata Parlamentarnoj skupštini najkasnije 30 dana prije isteka mandata članova Središnjeg izbornog povjerenstva BiH.

(7) Parlamentarna skupština imenuje članove Središnjeg izbornog povjerenstva BiH s liste kandidata prema redoslijedu na listi. Ako se ova lista ne dostavi Parlamentarnoj skupštini u roku od 30 dana prije isteka mandata članova Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, članovi Središnjeg izbornog povjerenstva BiH nastavljaju obavljati dužnost do imenovanja novih članova.

(8) Ukoliko Parlamentarna skupština ne imenuje članove Središnjeg izbornog povjerenstva BiH s liste kandidata koju je dostavilo povjerenstvo za izbor i imenovanje, nova procedura izbora i imenovanja će se pokrenuti najkasnije u roku od 15 dana.

(9) U slučaju da član Središnjeg izbornog povjerenstva BiH ne može obavljati dužnost iz razloga utvrđenih člankom 2.15 ovog Zakona, Središnje izbornog povjerenstvo BiH će izvjestiti Parlamentarnu skupštinu. Parlamentarna skupština u tom slučaju imenuje novog člana iz istog konstitutivnog naroda, uključujući i ostale, iz kojeg je bio prethodni član. Novi član imenuje se s liste kandidata koju je dostavilo povjerenstvo za izbor i imenovanje članova Središnjeg izbornog povjerenstva BiH.

(10) Stupanjem na snagu ovog Zakona formirati će se povjerenstvo za izbor i imenovanje članova Središnjeg izbornog povjerenstva BiH i pokrenuti procedura izbora i imenovanja članova Središnjeg izbornog povjerenstva BiH u skladu s odredbama ovog Zakona.“

Članak 7.

U članku 2.9 točka 9. mijenja se i glasi:

“9. odgovorna je za blagovremenu distribuciju, instalaciju, deinstalaciju, skladištenje, ispravnost i sigurnost izbornih tehnologija;“

Članak 8.

U članku 2.13 točke 7. i 8. mijenjaju se i glase:

“7. odgovorna je za organizaciju, obuku i stvaranje preduvjeta za pravilno brojanje glasačkih listića na biračkim mjestima i za pravilno brojanje u općinskim centrima za brojanje;

8. ručno i elektronski objedinjuje rezultate izbora sa svih biračkih mjesta u općini, posebno za svako tijelo za koji je vršen izbor, i dostavlja ih Središnjem izbornom povjerenstvu BiH.”

Članak 9.

U članku 2.19 stavak (3), (8), (9) i (10) mijenjaju se i glase:

„(3) Predsjednika i članove biračkog odbora kao i njihove zamjenike imenuje općinsko izborno povjerenstvo najkasnije u roku od 30 dana prije dana održavanja izbora. Imenovani predsjednik i članovi biračkog odbora, kao i njihovi zamjenici moraju ispunjavati uvjete iz članka 2.2 i 2.3 ovog Zakona.“

„(8) Politički subjekti u toj izbornoj jedinici koji imaju ovjerene kandidatske liste ili kandidata za sudjelovanje na izborima u skladu s ovim Zakonom, a koji imaju izabrane nositelje mandata u skladu s ovim Zakonom sudjeluju u postupku žrijebanja za dodjelu 80% od ukupnog broja mjesta u biračkim odborima. Ostali politički subjekti u toj izbornoj jedinici koji imaju ovjerene kandidatske liste ili kandidata za sudjelovanje na izborima u skladu s ovim Zakonom, ali nemaju izabrane nositelje mandata u skladu s ovim Zakonom, imaju pravo da sudjeluju u postupku ždrijebanja za dodjelu preostalih mjesta u biračkim odborima.“

(9) Postupak ždrijebanja iz stavka (8) ovoga članka obavlja općinsko izborno povjerenstvo u roku koji ne može biti kraći od 75 dana.

(10) Nakon izvršenog ždrijebanja, a najkasnije u roku od 15 dana, politički subjekt koji je sudjelovao u žrijebanju dostavit će općinskom izbornom povjerenstvu imena kandidata za članove biračkog odbora u kojem su osvojili mjesto putem žrijeba.“

Članak 10.

U članku 2.20, iza stavka (2), dodaje se novi stavak (3) koji glasi:

„(3) Preliminarni izborni rezultati se evidentiraju na osnovu rezultata ručnog brojanja glasačkih listića. Dodatno se vrši i prebrojavanje glasačkih listića korištenjem izbornih tehnologija, odnosno elektronsko brojanje. U slučaju neslaganja rezultata ručnog i elektronskog brojanja, ponavlja se postupak ručnog brojanja. Ukoliko ponovljenim postupkom ručnog brojanja dođe do neslaganja rezultata ručnog i elektronskog brojanja, ponovno brojanje vrši GIK/OIK i utvrđuje ili poništava rezultate glasanja na biračkom mjestu.“

Članak 11.

Članak 3.1 mijenja se i glasi:

„Članak 3.1

(1) Središnji birački popis je evidencija o državljanima BiH koji imaju biračko pravo sukladno ovom Zakonu i ustrojava se, vodi i koristi za potrebe organizacije i provedbe izbora sukladno zakonu, za provedbu referenduma, za provedbu opoziva izabranog dužnosnika i izbora za tijela lokalne samouprave sukladno zakonu.

(2) Središnji birački popis i izvodi iz Središnjeg biračkog popisa su javni, što se osigurava u skladu s odredbama ovog Zakona i odredbama podzakonskih akata Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, a sve s ciljem osiguranja točnosti i ukupnog integriteta Središnjeg biračkog popisa.

(3) Pravo uvida u Središnji birački popis ostvaruje se sukladno ovom Zakonu i propisu koji uređuje zaštitu osobnih podataka.

(4) Birač ostvaruje pravo uvida u svoje osobne podatke evidentirane u Središnjem biračkom popisu neposrednim uvidom na internet stranici Središnjeg izbornog povjerenstva BiH unosom svog JMB i/ili na drugi adekvatan način koji podzakonskim aktom utvrdi Središnje izbornog povjerenstvo BiH.

(5) Javnost ostvaruje pravo uvida u izvode iz Središnjeg biračkog popisa izlaganjem privremenih izvoda iz Središnjeg biračkog popisa putem internet stranice Središnjeg izbornog povjerenstva BiH ili na drugi adekvatan način koji podzakonskim aktom utvrdi Središnje izbornog povjerenstvo BiH vodeći računa o načelima zaštite osobnih podataka.

(6) Političkim subjektima koji su ovjereni za učešće na izborima i kojima je ovjerena kandidatska lista za učešće na izborima u skladu s ovim Zakonom osigurat će se, na njihov zahtjev, izvod iz Središnjeg biračkog popisa za razinu vlasti odnosno izbornu jedinicu u kojoj sudjeluju na izborima, u elektronskoj formi ili u ispisu. Izvod iz Središnjeg biračkog popisa sadrži prezime i ime birača, datum rođenja, ime jednog roditelja birača, naziv općine odnosno izborne jedinice za koju birač ima pravo glasa, naziv i broj biračkog mjesta.“

Članak 12.

U članku 3.2, iza stavka (1), dodaje se novi stavak (2) koji glasi:

"(2) Izvodak iz Središnjeg biračkog popisa se u cilju ažuriranja objavljuju dva puta godišnje u neizbornoj godini."

Dosadašnji stavak (2) ovoga članka postaje stavak (3).

Članak 13.

U članku 3.10, stavak (3) mijenja se i glasi:

"(3) Forma i sadržaj izvadka iz Središnjeg biračkog popisa koji se koriste za provođenje izbora utvrđuje Središnje izborno povjerenstvo BiH vodeći računa o odredbama propisa koji uređuje zaštitu osobnih podataka."

Članak 14.

U članku 5.1, iza članka 5.3 dodaje se novi članak 5.3a koji glasi:

„Članak 5.3a

„Općinsko izborno povjerenstvo, u skladu s napatkom Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, a najkasnije 48 sati prije otvaranja biračkih mjesta na dan izbora, dostavlja biračkom odboru na biračkom mjestu birački materijal i ovim Zakonom propisane izborne tehnologije;“

Članak 15.

U članku 5.8 iza točke 3. dodaje se nova točka 4. koja glasi:

„4. provjeriti operativnost izbornih tehnologija;“

Članak 16.

U članku 5.14, stavak (2) mijenja se i glasi:

„(2) Glasački listić omogućava biraču da glasuje samo za jednu od sljedećih opcija:

1. neovisnog kandidata, ili

2. političku stranku, koaliciju ili listu neovisnih kandidata, ili
3. mogućnost da na kandidacijskoj listi jedne političke stranke, koalicije ili liste neovisnih kandidata, označi jednog, dva ili najviše tri kandidata. Ako je birač ispravno označio najviše tri kandidata na jednoj listi, smatra se da je ta lista dobila jedan važeći glas u svrhu raspodjele mandata. Ako je birač ispravno označio više od tri kandidata na jednoj listi, smatra se da je ta lista dobila jedan važeći glas u svrhu raspodjele mandata, dok se preferencijalni glasovi s liste smatraju nevažećim.“

Članak 17.

U članku 5.22, stavak (4) mijenja se i glasi:

„(4) Glasački listići se broje ručno i elektronski, te se skeniraju na način da se ne naruši tajnost glasovanja.“

Članak 18.

U članku 5.26, iza stavka (3) dodaje se stavak (4) koji glasi:

„(4) Središnje izborno povjerenstvo BiH može donijeti propise za siguran elektronski prijenos izbornih rezultata s biračkog mjesta izravno općinskom izbornom povjerenstvu, kao i od općinskog izbornog povjerenstva ka Središnjem izbornom povjerenstvu BiH.“

Članak 19.

U članku 6.6 stavovi (4) i (5) mijenjaju se i glase:

„(4) Izuzetno, u posebno složenim slučajevima kada je, radi utvrđivanja činjenica i okolnosti od značaja za rješavanje prigovora, potrebno izvršiti saslušanje stranaka i svjedoka, te steći uvid i razmotriti veće količine materijalnih dokaza, Središnje izborno povjerenstvo BiH provodi postupak u roku od tri (3), a ne duže od pet (5) dana nakon isteka roka iz članka 6.3. stavak (2) ovog Zakona.

(5) Prigovor ili žalba, koju je prema članku 6.2 ovog Zakona podnijela neovlaštena osoba, ili ako prigovor ili žalba nisu blagovremeno podneseni, odbacuju se osim ako ista nema obilježja kaznenog djela, u kojem slučaju tijelo koje razmatra prigovor mora djelovati po službenoj dužnosti.“

Članak 20.

Članak 8.1 mijenja se i glasi:

„Članak 8.1

(1) Članove Predsjedništva Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Predsjedništvo BiH) koji se neposredno biraju s teritorija Federacije Bosne i Hercegovine - jednog Bošnjaka i jednog Hrvata - biraju birači upisani u Središnji birački popis za glasovanje u Federaciji Bosne i Hercegovine. Birač upisan u Središnji birački popis za glasovanje u Federaciji Bosne i Hercegovine može glasovati ili za Bošnjaka ili za Hrvata, ali ne za oba.

(2) Svi kandidati Bošnjaci čine listu bošnjačkih kandidata. Izabran je bošnjački kandidat koji dobije najveći broj glasova među bošnjačkim kandidatima u Federaciji Bosne i Hercegovine.

(3) Svi kandidati Hrvati čine listu hrvatskih kandidata.

- a) Izabran je kandidat koji dobije najveći ukupan broj glasova među hrvatskim kandidatima u Federaciji BiH uz uvjet da je taj kandidat osvojio najveći broj glasova među hrvatskim kandidatima u najmanje tri od pet županija, i to: Hercegovačko-neretvanskoj, Srednjobosanskoj, Zapadnohercegovačkoj, Hercegbosanskoj i Posavskoj. Ukoliko kandidat koji je osvojio najveći broj glasova u Federaciji BiH ne zadovoljava navedeni uvjet, uzima se sljedeći kandidat s liste hrvatskih kandidata po broju glasova i tako do kraja liste dok se ne pronađe kandidat koji zadovoljava navedeni uvjet.
- b) Ukoliko hrvatski kandidat nije izabran sukladno odredbama stavka 3. točka a) ovog članka, onda je izabran kandidat koji dobije najveći ukupan broj glasova među hrvatskim kandidatima u Federaciji BiH uz uvjet da je taj kandidat osvojio najveći broj glasova među hrvatskim kandidatima u najmanje dvije od pet županija, i to: Hercegovačko-neretvanskoj, Srednjobosanskoj, Zapadnohercegovačkoj, Hercegbosanskoj i Posavskoj. Ukoliko kandidat koji je osvojio najveći broj glasova u Federaciji BiH ne zadovoljava navedeni uvjet, uzima se sljedeći kandidat s liste hrvatskih kandidata po broju glasova i tako do kraja liste dok se ne pronađe kandidat koji zadovoljava navedeni uvjet.
- c) Ukoliko hrvatski kandidat nije izabran sukladno odredbama stavka 3. točka a) i b) ovog članka, onda je izabran kandidat koji dobije najveći ukupan broj glasova među hrvatskim kandidatima u Federaciji BiH uz uvjet da je taj kandidat osvojio najveći broj glasova među hrvatskim kandidatima u najmanje jednoj od pet županija, i to: Hercegovačko-

neretvanskoj, Srednjobosanskoj, Zapadnohercegovačkoj, Hercegbosanskoj i Posavskoj. Ukoliko kandidat koji je osvojio najveći broj glasova u Federaciji BiH ne zadovoljava navedeni uvjet, uzima se sljedeći kandidat s liste hrvatskih kandidata po broju glasova i tako do kraja liste dok se ne pronađe kandidat koji zadovoljava navedeni uvjet.

(4) Člana Predsjedništva BiH koji se neposredno bira s teritorije Republike Srpske - jednog Srbina - biraju birači upisani u Središnji birački popis za glasovanje u Republici Srpskoj. Izabran je kandidat koji dobije najveći broj glasova.

(5) Mandat članova Predsjedništva BiH traje četiri godine.

(6) Odredbe ovog članka će se primjenjivat do uskladbe članka V. Ustava BiH, sukladno odlukama Europskog suda za ljudska prava.”

Članak 21.

Članak 9.12g mijenja se i glasi:

„Članak 9.12g

(1) Izborni materijal i rezultati glasovanja iz članaka 9.12d i 9.12f ovoga Zakona dostavljaju se Središnjem izbornom povjerenstvu BiH na potvrđivanje i konačnu raspodjelu mandata.

(2) Za svaku listu, ukupan broj važećih osvojenih glasova dijeli se sa 1, 2, 3, 4, 5, i tako redom, sve dok je to potrebno za raspodjelu mandata. Brojevi koji se dobiju ovom serijom dijeljenja su “količnici“. Količnici se redaju od najvećeg k najmanjem. Mandati se raspodjeljuju jedan po jedan po listama s najvišim količnicima, dok se ne raspodijele svi mandati. Kada lista dobije mandat, taj mandat se dodjeljuje s vrha liste.

(3) Ako prilikom raspodjele mandata budu dobiveni identični količnici, mandat se dodjeljuje kandidatu koji je na općim izborima ostvario veći broj preferencijalnih glasova. Ako je riječ o kandidatima koji nisu sudjelovali na općim izborima, u slučaju identičnih količnika mandat se dodjeljuje mlađem kandidatu.“

Članak 22.

Članak 10.15 mijenja se i glasi:

„Članak 10.15

(1) Rezultati glasovanja dostavljaju se Središnjem izbornom povjerenstvu BiH radi konačne raspodjele mandata.

(2) Za svaku listu, ukupan broj važećih osvojenih glasova dijeli se sa 1, 2, 3, 4, 5, i tako redom, sve dok je to potrebno za raspodjelu mandata. Brojevi koji se dobiju ovom serijom dijeljenja su “količnici“. Količnici se redaju od najvećeg k najmanjem. Mandati se raspodjeljuju jedan po jedan po listama s najvišim količnicima, dok se ne raspodijele svi mandati. Kada lista dobije mandat, taj mandat se dodjeljuje s vrha liste.

(3) Ako prilikom raspodjele mandata budu dobiveni identični količnici, mandat se dodjeljuje kandidatu koji je na općim izborima ostvario veći broj preferencijalnih glasova.“

Članak 23.

Članak 11.13 mijenja se i glasi:

„Članak 11.13

(1) Rezultati glasovanja dostavljaju se Središnjem izbornom povjerenstvu BiH radi konačne raspodjele mandata.

(2) Za svaku listu, ukupan broj važećih osvojenih glasova dijeli se sa 1, 2, 3, 4, 5, i tako redom, sve dok je to potrebno za raspodjelu mandata. Brojevi koji se dobiju ovom serijom dijeljenja su “količnici“. Količnici se redaju od najvećeg k najmanjem. Mandati se raspodjeljuju jedan po jedan po listama s najvišim količnicima, dok se ne raspodijele svi mandati. Kada lista dobije mandat, taj mandat se dodjeljuje s vrha liste.

(3) Ako prilikom raspodjele mandata budu dobiveni identični količnici, mandat se dodjeljuje kandidatu koji je na općim izborima ostvario veći broj preferencijalnih glasova. Ako je riječ o kandidatima koji nisu sudjelovali na općim izborima, u slučaju identičnih količnika mandat se dodjeljuje mlađem kandidatu.“

Članak 24.

Iza članka 20.17, dodaje se novi članak 20.18, koji glasi:

„Članak 20.18

(1) Izmjene Izbornog zakona BiH u vezi s uvođenjem i primjenom novih izbornih tehnologija, kako je definirano izmjenama i dopunama članka 2.20, 3.2, 5.8 i 5.22 ovoga Zakona, primjenjuju se u ograničenom opsegu, u formi pilot-projekta, te se tretiraju kao probna primjena navedenih odredbi. Središnje izborna povjerenstvo BiH je dužno odrediti opseg primjene pilot-

projekta i biračka mjesta na kojim će biti realiziran na području Bosne i Hercegovine, a koja moraju ravnomjerno obuhvatiti oba entiteta, te je odgovorna za realizaciju projekta.

(2) Od dana stupanja na snagu ovih izmjena i dopuna Izbornog zakona BiH, Središnje izborno povjerenstvo BiH je dužno jednom mjesečno izvještavati Parlamentarnu skupštinu Bosne i Hercegovine o procedurama i poduzetim mjerama na implementaciji predmetnih odredi, te o svim eventualnim uočenim problemima i nedostacima.

(3) Najkasnije 30 dana od okončanja pilot-projekta iz stavka (1) ovog članka, Središnje izborno povjerenstvo BiH je dužno podnijeti izvještaj Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine o uspješnosti implementacije pilot-projekta. Parlamentarna skupština će donijeti odluku o modelu i elementima uvođenja izbornih tehnologija, a na osnovu navedenog izvješća o uspješnosti implementacije pilot-projekta.“

Članak 25

Stupanjem na snagu ovog Zakona formirati će se povjerenstvo za izbor i imenovanje članova Središnjeg izbornog povjerenstva BiH i pokrenuti procedura izbora i imenovanja članova Središnjeg izbornog povjerenstva BiH u skladu s odredbama ovog Zakona.

Članak 26.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Službenom glasniku BiH“.

PSBiH, broj ____/24
_____ 2024. godine
Sarajevo

Predsjedatelj
Zastupničkog doma
Parlamentarne skupštine BiH

Predsjedatelj
Doma naroda
Parlamentarne skupštine BiH

O b r a z l o Ź e n j e

I. USTAVNA OSNOVA ZA USVAJANJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine sadržana je u odredbama članka IV.4. a) Ustava Bosne i Hercegovine, prema kojem je Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine nadležna za „donošenje zakona koji su potrebni za provođenje odluka Predsjedništva ili za izvršenje funkcija Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine prema ovom Ustavu“.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ovim izmjenama i dopunama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine (U daljem tekstu: Zakon) nastoji se osigurati zagwarantirana sloboda izbora kandidata i kandidiranje na izborima, kao garant slobodnih, pravičnih i transparentnih izbora sukladno demokratskim principima, kao i integritet izbornog procesa.

Također, otklon mogućnosti manipulacije u izbornom procesu bili bi vidljivi rezultati ovoga Zakona, te imenovanja Središnjeg izbornog povjerenstva BiH.

Također, ovim Zakonom zadovoljeno je opće načelo demokracije da jedan narod, drugom narodu ne bira predstavnike u Predsjedništvu Bosne i Hercegovine.

Predložene su izmjene i dopune kada je u pitanju raspodjela mandata putem neizravnih izbora (Dom naroda Parlamentarne skupštine BiH, Dom naroda Federacije i Vijeće naroda Republike Srpske). Zastupnici u županijske skupštine i Narodnu skupštinu Republike Srpske se biraju sukladno primjeni formule iz članka 9.5 Izbornog zakona (količnici za raspodjelu mandata se dobivaju dijeljenjem sa 1,3,5,7,9, itd.). Izborni zakon BiH trenutno propisuje da u procesu neizravnih izbora izabrani zastupnici na općim izborima biraju izaslanike u Dom naroda i Vijeće naroda primjenjujući istu formulu (1,3,5,7,9, itd.). Dvostruka primjena iste formule (1,3,5,7,9, itd.) dovodi do znatnog odstupanja od načela proporcionalnosti, što političke stranke/liste u svakom izbornom procesu izbjegavaju formiranjem više listi i dogovorom oko raspodjele glasova po tim listama. Transparentniji izborni proces na neizravnim izborima za Domove naroda i Vijeće naroda će se dobiti uz primjenu formule (1,2,3,4,5, itd.) nakon čega neće biti potrebno da ista politička stranka formira veći broj listi i unutarnjim dogovorom raspodjeljuje glasove. U slučajevima s identičnim količnicima kandidata, umjesto ždrijeba mandat se dodjeljuje kandidatu koji je na općim izborima ostvario veći broj preferencijalnih glasova.

Ovim izmjenama Zakonom stvaraju se pretpostavke za uvođenje izbornih tehnologija u izborni proces.

III. NAČELA NA KOJIMA JE PRIJEDLOG ZAKONA UTEMELJEN

Prijedlog zakona temelji se na načelima ustavnosti, zakonitosti, ravnopravnosti, apsolutne nediskriminacije i transparentnosti

IV. FINACIJSKA SREDSTAVA POTREBNA ZA PROVEDBU ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona nisu potrebna dodatna financijska sredstva.

